

46.

III/10

zpravodaj

46. Mezinárodního festivalu poezie

sobota 13. 11.

dnes večer

OLDŘICH JANOTA - kytara, zpěv

RŮŽENA DĚČKÁ - cimbál

DALIBOR PIMEK - violoncello

Setkání na hranici minimalistické a meditativní hudby

Festival pořádá Kulturní zařízení města Valašského Meziříčí a občanské sdružení Valašské Athény za finanční podpory Ministerstva kultury ČR, Nadace Děti-kultura-sport, města Valašského Meziříčí a sponzorů ve spolupráci s NIPOS ARTAMA Praha a Národním osvětovým centrem Piešťany.

kulturní
zařízení

m-klub

Editorial

To, co jste před maličkou chvílí viděli na titulní straně, není vtip. Ano, buřtíky, velká láhev od okurek i ocet jsou naprosto nezbytné věci k tomu, abyste mohli recitovat verše. Víím, včera jsem na tomto místě psal něco o hodině mezi psem a vlkem. Tedy mezi psem, koněm a kocourem. Už z tohoto výčtu ale můžete vidět, že poezie je všude. Nejen mezi třetí a čtvrtou ráno, jak to myslel Jan Skácel ve své básnické sbírce, a mezi zvířátky, jak jsem to já myslel včera, ale i mezi buřty nebo octem.

Podle všech porotců festivalu je velice dobře, že poezie studenty nutí nebo spíše ponouká vymýšlet si rekvizity, díky nimž přednes básně zaujme. Někteří ale jedním dechem dodávají, že je to současně chyba. Že obsah veršů zcela mizí kvůli formě.

Nechci se míchat do porotcovského sporu. To v žádném případě. Už nějak rozhodli, někdo vyhrál, někdo z Valašského Meziříčí odjede zklamaný. Nechci nic říkat ani k tomu, jestli poezii přednášet s párečkem v ruce nebo s takzvanými čtyřmi p: procítěně – pateticky - prkenný postoj.

Myslím, že všem lidem, soutěžícím, porot-

cům, i těm, kteří se snažili starat o bezproblémový průběh festivalu, šlo o to samé. Takže to zkusím říct za všechny: pokud budete číst verše, jezte si nad nimi, co chcete, protože to už je vaše věc. Pokud vaše duše bude díky tomu poetická, co čtení děláte, je úplně jedno.

mrňavej

Poděkování

Ráda bych tímto poděkovala pracovníkům KZ a všem externím spolupracovníkům za práci na přípravě a realizaci 46. Mezinárodního festivalu poezie.

Ing. Gabriela Zelinková
ředitelka KZ

Obsah

Žijem si jak na zámku	1
One man show Vladimíra Benderského	2
V Kapli zahraje trio Janota, Děcká, Pimek	4
S tím textem jsem se bála někam vylézt	4
Chtělo by to více mladších autorů	6
Vítězové si odvezou zbrusu nové ceny	7
Lidí zabývajících se poezií je málo.	8
Experimenty nejsou vždy ku prospěchu	9
Kdysi jsem byla básnířkou	11
Listina Oceněných 46. ročníku MFP	12

Žijem si jak na zámku

Vlastně, jaké „žijem si jak“, vždyť my si žijem, náš festival se přece koná na zámku, dokonce na největším zámku široko daleko. Ale úplně vždycky to tak nebylo, nejprve festival tak trochu cestoval.

Jeho první ročníky se konaly v klubu Tesly na náměstí, kde je dnes Komerční banka, a další v klubu skláren, kde je dnes nevím co, což ovšem bylo až na samém okraji města a moc se to tam nehodilo, protože sál klubu byl rozměry uzpůsoben na konference a tancovačky a ne na přednes poezie. Tak se ve městě hledalo nějaké vhodnější místo a volba padla na zámek. Jeho M-klub tehdy vypadal podobně jako dnes, ale jinak bylo na zámku vidět, že tady stojí už pár století a že v něm během těch století pobývali nejen šlechtici, ale také vězeňkyně, vojáci a učni. Nebylo to nic moc, ale aspoň to bylo zase ve středu města.

Po roce 1989 jsme se začali zabývat myšlenkou něco se vzhledem zámku udělat a nakonec se nám to opravdu podařilo, a tak se festival konal v roce 1996 v bývalém vojenském klubu u kasáren, kde to ale bylo tak hrozné, že na to nebudu raději ani vzpomí-

nat. Ovšem už o rok později jsme byli zase na zámku, vlastně tehdy ještě jenom v jeho M-klubu, ale o další rok později už to bylo tak jako letos, jenom ještě bez ubytování účastníků přímo na zámku, což se nám podařilo dotáhnout do konce až v posledních letech.

Od prvního ročníku festivalu jsem se na něm sešel s řadou lidí, a protože někteří z nich se na nás již dívají z nebeských obláček, stal jsem se nechtěně nestorem festivalu, který toho hodně ví, ale málo si pamatuje. Přitom soutěžící jsou na festivalu pořád stejně mladí, jako na jeho prvním ročníku, někteří jsou dokonce ještě mladší, protože tenkrát se mohlo soutěžit až od šestnácti let. Ale to stárnutí se týká i soutěžících. Ovšem já většinu z nich stárnout nevidím. S výjimkou některých, kteří k nám kdysi jezdili jako soutěžící a dnes třeba jako členové poroty. Má to zase tu výhodu, že se můžeme jednou v roce sejít a popovídat se o tom, co se u nás a ve světě za ten rok změnilo.

Pokud se mě někdy někdo zeptá, co se mi na tomto festivalu líbí úplně nejvíce, odpovím, že jeho pohodovost. Absolvoval jsem za život řadu různých festivalů, a některé, třeba festival divadelní, hudební nebo folklorní zde každoročně u nás pořádáme také. Je to vždycky tak trochu honička. I festival poezie byl kdysi trochu takový, to když zde soutěžilo dvakrát tolik lidí jako dnes. Ale teď už je to v pohodě, všichni máme na všechno čas a hlavně máme čas na to mít se rádi. Zastavit na tři dny čas a věnovat se jen uměleckému přednesu, který milujeme a kvůli němuž se zde každoročně scházíme. Doufám, že se zde s vámi zase sejdu ve čtvrtek 10. listopadu 2011. A těším se na vás.

Josef Fabián

One man show Vladimíra Benderského

Abyste zjistili, co je vlastně zač loňský vítěz 2. kategorie MFP, vezměte si do ruky atlas. Ukrajina, SSSR, Rusko, Izrael. Bez ohledu na národnost je jasné, jakým jazykem hovoří nejraději. Poezicky... tedy vlastně poeticky.

Díky vašim zkušenostem z minulého ročníku můžete mnohé srovnávat, co říkáte například na konkurenci?

Tak těch starších účastníků je letos málo. Asi je to tím, že jak jde věková kategorie nahoru, tím méně se lidé zajímají o poezii. A je to škoda. Jinak myslím, že z druhé kategorie je asi nejlepší Jonáš (Jonáš Špaček, pozn. red). Ale myslím si, že kdyby byla jen jedna kategorie, tak Kryštof Bartoš a Lukáš Adam by byli velice silní konkurenti. Protože byli moc dobří! Já nevím, proč to hodnocení bylo

takové vlažné... Ale já konkurenty vnímám spíš jako kolegy, se kterými se snažíme něco vytvořit.

Takže se navzájem inspirujete?

Já se jimi inspiroji. Nevím, jestli oni mnou (smích). Ale každopádně se je snažím nějakým způsobem podporovat, třeba navázat s nimi kontakt... S mladými, i se staršími, protože je to dobrý pocit.

Kdy jste v recitačních soutěžích začínal?

Před třemi roky jsem byl v nějakém malém souboru v Karlových Varech, kde účinkovali mladí. A já jsem v tomto divadle, které se jmenuje Dagmar, hrával zpočátku malé rolečky, protože mám přízvuk.

Proč vlastně recitujete?

Já to dělám proto, že pro mě je to taková „zenová cesta“, cesta prací s myslí, cesta sebevývoje a sebezlepšení. A je jedno, jakým způsobem to člověk vyjadřuje, jestli pohybem, slovem, na plátně,... Pro mě je přirozené pracovat se slovem a pohybem a tak, jak to ztvárním, tak to i cítím.

Tu nevšední choreografii jste si vymýšlel sám?

Ano, já nepracuji s žádným režisérem.

A pocházíte odkud?

Narodil jsem se na Ukrajině a do devatenácti let jsem žil v Sovětském svazu, ještě za komunistů, pak jsem se rozhodl emigrovat do Izraele a už jsem víc než třicet pět let izraelský občan.

A autor, kterého jste recitoval, to je taky Izraelec?

Avidan?

Ano, já ho překládám z hebrejštiny.

Teda! Takže tady přednášíte svůj vlastní překlad! Jak jste se k Avidanovi dostal?

Ano. Avidan je pro všechny, kdo se zajímají o izraelskou literaturu, velmi známý. Bohužel, mimo Izrael tohoto geniálního spisovatele nikdo nezná. Já jsem se k němu dostal tak, že poté, co jsem se po několika letech v Izraeli naučil v hebrejštině číst, tak jsem se začal zajímat o tamní literaturu. A jeho poezie mě okamžitě uchvátila. Protože on je básník takového zvláštního stylu, který zkoumá a zkouší hranice poezie všemi možnými způsoby. On vytahuje bublinu poezie až do nekonečna a zkoumá hranice, kde poezie je ještě poezie a kam už nesahá. Takže ta Slušnost, co jsem recitoval dnes, to je taková jakoby dět-

ská hříčka, jsou tam pasáže, které se podobají říkance pro děti. Píše o hrůze, jsou to sny, noční můry... A přitom to píše to takovým dětským způsobem. Třeba hodně pracuje se vzorcem.

Se vzorcem?

Bere třeba nějaké tři, čtyři slova, které se opakují v jiných významech, například teče–člověče–meče–atd... tráva–kráva, takže jsem z toho udělal jakousi hymnu, parodii všeho mechanistického, protože opakováním se postupně vytrácí smysl a ta verbální plocha se zkracuje až do toho vzorce. Tenhle typ poezie se může na první pohled zdát divný, ale je hodně otevřený. On dává prostor pro cokoli.

Je to hodně těžký text na pochopení...

Ano, já sám jsem ho pochopil, až když jsem na něm pracoval. Je opravdu těžký, skládá se ze stylově různých částí. O snech, o stavu myslí lidstva, která není bdělá. On v té básni nikdy nebdí, spíš se probouzí z jednoho snu do druhého a nikdy se neprobudí do reality. Na tom jsem to postavil, pojmenoval jsem proto jednotlivé části a ve vystoupení jsem chtěl ty přechody zdůraznit.

Vy mluvíte hebrejsky, česky, rusky ...?

Ještě anglicky a francouzsky.

A v jakém jazyci se vám nejlépe recituje?

V hebrejštině, to je pro mě nejpřirozenější. Ale kdybych recitoval Holana nebo Neruda, tak určitě v češtině.

Takže se vám v češtině recituje dobře?

Výborně! Akorát je to pro mě velká dřina. Opravdu, já ještě neumím ani ty dlouhé, ani krátké, tvrdé, měkké... Já nevím kde to tam dát!

Prozrad'te nám, na čem teď pracujete.

Já se ve volném čase zabývám divadlem, jinak pracuji jako grafický designér. Teď dělám právě z Avidana celé pásmo, jmenuje se to Tango s Avidanem. Je tam sedm jeho básní, proložených tangem a pohybem. A dělám ještě jedno představení, taky v češtině. Všechno je to představení jednoho herce. Jsem takový samotář...

Určitě se chystáte soutěžit i příští rok, připravíte si opět Avidana?

Ne. Vyberu si asi někoho z Ruských autorů. Taky bych chtěl udělat Jandla, to je ruský básník.

Donika Zůbková, Bára Sobotková

a potřebuje uvolnit. A hudba nám přináší dar: můžeme se pohybovat v různých rovinách vnímání a dotknout se reality dřív, než ji zpracují naše myšlenky. Je to hodně podobné stavu ranního probuzení. Naprostá logika bdění začíná fungovat, ale přetrvává i logika snu, která je jiná,“ říká kytarista a zpěvák.

V Kapli se nepředstaví sám. Jako hosté vystoupí violoncellista Dalibor Pimek a cimbalistka Růžena Děcká.

Lukáš Martinek

V Kapli zahraje trio Janota, Děcká, Pimek

Na cestu do krajiny minimalistické a meditativní hudby se společně s Oldřichem Janotou, Růženou Děckou a Daliborem Pimkem můžete vydat dnes od 18.00 hodin v Kapli (na druhém nádvoří zámku). Ideální program pro navození nálady před závěrečným večerem, který začíná v M-klubu od 19.30 hodin.

Vůdčí osobností tria je Oldřich Janota, hudební experimentátor a křehký písničkář, který obdržel v roce 2000 od hudebních kritiků cenu za celoživotní přínos. Janota, který od osmdesátých let začal koketovat s minimalismem, vystupuje převážně sám s kytarou v klubech, ale také v čajovnách či hradech a kostelech. „Na koncert si každý přinese svůj den, často je vystresovaný

S tím textem jsem se bála někam vylézt

Idu přes gory, idu přes rovinu, idu přes Bosnu Hercegovinu. I taková slova bylo možné na letošním ročníku Mezinárodního festivalu slyšet. Jasně ukazují na to, že festival je opravdu mezinárodní. Přesto, že recitátorkou byla Češka, Tereza Slámová.

Jak jsi přišla právě na prózu od Jiřího Macháčka?

Loni jsem se chtěla hlásit na klaunskou a scénickou tvorbu, k těmto blbostem mám blízko (smích). Navíc si myslím, že tento text nabízí hodně možností, i když porotcům se nelíbí a často mě s tím chtěli vyhodit.

Co přesně se jim na tom nelíbí?

Jde o to, že podle nich ten text není hoděn recitace.

V jakém jazyce jsi to recitovala?

To byla taková rádoby srbská pohádka, ke které se pojí historika. Říká se, že Jiří Macháček jel na nějaký mezinárodní festival a potřeboval mít cizojazyčný text. Protože neuměl žádný cizí jazyk, tak si vymyslel tohle. Ale nevím, jestli je to pravda.

Bylo těžké se naučit tak jazykově náročný text? Jak dlouho ti to trvalo?

Mně se ten text strašně líbil a pořád jsem si ho opakovala, říkala jsem si, že je to fakt super joke (smích). Rok jsem se odhodlávala, že si ho někam vezmu, protože jsem se bála s tím vylézt. A dokonce jsem s tím porazila i Kryštofa Bartoše! (smích)

Co říkáš na hodnocení poroty?

Asi se jim to nelíbilo... Když takto známkovali, zřejmě pro to měli nějaký důvod a asi mi ho řeknou. Nejlepší ale bylo, když jsem na Wolkerově Prostějově stála na jevišti a lidi pořád tleskali a nechtěli přestat. Ale i tady byla atmosféra skvělá – ještě k tomu recitovat tady na té studni!

Jsi spokojená s tím, jak jsi to dneska podala?

Ano. Hlavně proto, že jsem ten text půl roku neviděla. Před vystoupením jsem byla nervózní a říkala jsem si, že jsem se na to měla víc podívat.

Plánuješ nějakou divadelní kariéru?

Já doufám. Třeba teďka na JAMU jsem se jim v prvním kole strašně líbila, takže jsem skončila druhá a proto mě nevzali! Tedy ve druhém kole mě nepřijali.

Jak bys ohodnotila konkurenci, kdo se Ti líbil?

Konkurence je tu velmi silná. Potěšilo mě, že jsou tu lidi z Wolkerova Prostějova, takže dobrá parta kamarádů. A ještě bych chtěla vyzdvihnout jednu slečnu, která recitovala jako druhá (Alžběta Jurkovičová, pozn.red). Ta byla dokonalá, naprosto přirozená a já jsem se teda divila, že jí dali takové známky... Ta se mi líbila nejvíce ze Slovenek, jinak Češi se mi líbili.

Jsi na MFP poprvé?

Ne, já už jsem tady byla loni, kdy jsem recitovala Jsem, jaká jsem od Prevérta. A od té doby o mně lidi říkají: „Je, jaká je.“

Bára Sobotková, Donika Zúbková

Chtělo by to více mladších autorů

Velice kvalitní výběr básníků, který má ale jednu chybu. Jen velice málo z nich totiž ještě žije. Tak hodnotí dlouholetá zástupkyně spolupracující organizace NIPOS ARTAMA Praha Jana Štefánková nikoli seznam těch, kteří do Valašského Meziříčí přijeli recitovat, ale těch, kteří jsou recitováni.

Líbí se vám letos výběr autorů, které recitátoři prezentovali?

Je to velice dobré. Mám radost z toho, že tu nemáme jen ty obecně známé básníky, ale i ty, které zná jen omezený okruh lidí. Jen mě dost mrzí, že mezi nimi není skoro žádný mladý autor.

Koho byste v seznamu básníků ráda viděla?

Třeba Jáchyma Topola. To je člověk, který podle mě může mnoha mladým říct opravdu moc. Kdyby se jím zabývali, dozvěděli by se o poezii spoustu nového. Nechci tím samozřejmě říct, že je z kate-

gorie „mladý autor“, spíše bych řekla, že by mohl být nový. Alespoň tady.

Jaký výkon vás za ty dva dny zaujal nejvíce?

Nechci jmenovat, protože teprve budeme rozhodovat o tom, kdo vyhraje, ale moc se mi líbil Vladimír Benderski a taky Jonáš Špaček. Ten je zajímavý především tím, že umí rozdělit publikum na dvě části. Jedna ho nepřijme, druhá pochopí, že chtěl něco podstatného říct, jen svým způsobem.

Většina účastníků festivalu měla strach především z recitování poezie. Próza jim už takové obavy nenaháněla. Je skutečně při přednesu těchto dvou literárních útvarů takový rozdíl?

Je, a teď vás asi překvapím – podle mě je mnohem složitější dobře přednést prózu. Když se soustředíte na jednu věc, která vás v textu zajímá a prvoplánově všechno směřujete k ní, tak se často stane, že zmizí to hlavní poselství celého textu. Přitom přednést úryvek z knihy a přitom vystihnout smysl celého díla je přece stěžejní.

Podle zákulisních informací jde už poněkoli káté o poslední ročník MFP, na který jste se vypravila. Opravdu je to tak, že vás tady za rok už návštěvníci ani soutěžící neuvidí?

Ale ne. Pokud mě sem znova pozvete, přijedu ráda. Myslím si totiž, že festival má obrovský význam i proto, že učí mladé Čechy rozumět slovenštině a naopak.

Jakub Mynář

Vítězové si odvezou zbrusu nové ceny

Skleněné výrobky z dílny valašsko-meziříčské Střední uměleckoprůmyslové školy jsou připraveny na dnešní večer pro všechny oceněné recitátory. Na jejich realizaci se podílel obor zpracování skla. Autorem návrhu je umělecký sklář Ondřej Strnadel. Pro vítěze ceny „O štít města Valašského Meziříčí“ jsou letos připraveny skleněné „štíty“ v podobě skleněných ledových kostek, které má na svědomí také místní SUPŠ. Ty nahradily tradiční

odlité štíty v deskách, které byly udělovány v posledních letech.

„Držitelé zvláštních cen si od nás každý rok odváželi něco jiného. Neexistovala jednotná koncepce v jejich oceňování. Jednou dostali mísu, jednou vázu. Od letošního ročníku bychom to chtěli změnit. Všechny dnes obdržené ceny se budou rozdávat také za rok,“ svěčila se ředitelka Kulturního zařízení Gabriela Zelinková.

Lidí zabývajících se poezií je málo. Ale stále jsou

Marcel Šustek patří mezi dlouholeté porotce s velkým arzenálem zkušeností. Se zaujetím líčí vývoj vztahu české a slovenské interpretační školy a raduje se z potenciálu mladých recitátorů. Valmezký festival vnímá jako místo pro střetávání lidí, kteří se jen tak s nějakou prvoplánovou zábavou nespokojí.

Kolik ročníků už jste zažil coby porotce?

Přiznám se, že se přesně nepamatuji... Nejspíš kolem deseti.

Tak to máte určitě velkou možnost srovnání kvality účinkujících. Dá se říct, jestli v posledních letech stoupá nebo naopak klesá?

Tak jednoduše se to rozhodně povědět nedá. Tento festival má v sobě něco unikátního, a to je možnost konfrontace české a slovenské interpretační školy. Z počátku byly rozdíly mezi nimi obrovské. Díky tomu, že festival nabízel rok od roku další a další možnosti střetávání, začaly se školy vzájemně obohacovat.

Čím například?

Česká škola začala přebírat od slovenské expresivnost, dynamiku, výbušnost, odvahu experimentovat. Povím to i naopak, slovenská přebrala zase důraznější důvěru v text, větší potřebu v porozumění poselství básně. Je zajímavé tu pozorovat, jak výrazné je to vzájemné propojení u nové generace. Dnes se nedá tak jednoznačně říct, co je česká a co slovenská škola. Z české strany ale bylo letos vidět více experimentů.

Je mezi slovenskými a českými účastníky vidět rozdíl ve výběru textu?

Myslím, že ne. Naštěstí už před dvaceti lety padla poslední bariéra, která tu ve výběru byla. Tehdy byla také dvoukolová soutěž, ale v jednom kole se musely recitovat texty ruských autorů, což bylo výrazné omezení. Postupně do výběru přibyla i próza, takže dnes si může recitátor vybrat ze široké palety kvalitních autorů. Jediné omezení, které zůstalo a je rozumné, je časový limit pro jednotlivá kola. Myslím, že mnoho inspirativních příkladů jsme letos mohli vidět jak na české, tak na slovenské straně.

Pan Kroča zmiňoval jakýsi nový trend mezi soutěžícími, že se soustředí více na dramatický projev. Jak se na to díváte vy?

Z našeho pohledu mají soutěžící samozřejmě absolutní volnost ve způsobu ztvárnění textu. To znamená, jak jsme viděli, že recitátor různě zapojuje pohyb, sundá si tričko a odejde polonahý. Jiný recitátor si přinese na pódium stůl a rozdělá tam nějaký oheň... Všechno je možné! S podmínkou, že tím recitátor nějakým zásadním způsobem tu výpověď textu obohatí, tzn. přinese nějaký druhý plán. Pokud to ale nepřinese nějaké nové vnímání a neposune to text někam dál, pak je to zbytečné, pouze na efekt. V tomto ročníku bylo několik takových případů, kdy

si myslím, že méně by znamenalo více. Přece jen to je a doufám, že i zůstane, soutěž v uměleckém přednesu.

Kdo předvedl letos nejlepší výkon?

Stručně řeknu, že zklamání přinesla paradoxně druhá kategorie. Tam se očekávaly bohatší výstupy, ale tentokrát se to nestalo, kromě vítězného Vladimira Benderského. Ten, stejně jako loni, předvedl osobitý způsob výpovědi, jeho přednesy jsou silným vnitřním zážitkem. Otázkou zůstává, jestli když bude postupovat stejným způsobem, neocitne se za chvíli v bludném kruhu. Dokonce i u něho mi ve druhém kole přišlo, že pomocných prostředků bylo trochu příliš.

A co první kategorie?

Ta přinesla naopak velké množství potěšujících podnětů. Zdají se tu být velmi přemýšliví mladí lidé s obrovským tvořivým potenciálem. Největší devizou festivalu je, že nastupující generace chodí po světě s otevřenými očima a přináší sem do Valmezu obrovské množství podnětů.

Ještě jednu otázku z jiného soudku... Všeobecně se má za to, že mladí lidé tolik neinklinují k poezii. Myslíte, že je to tím, že jí nedokážou porozumět nebo na ni nemají trpělivost?

Tohle se říká stále bez ohledu na režimy a dobu, ale svým způsobem je to pravda. Poezie je pro lidi, kteří vyhledávají to náročnější, neuspokojí se s povrchními věcmi, prvoplánovou zábavou. A Valmez je právě jedním z míst, kde se tito lidé mohou setkat. Ano, knížek poezie se moc neprodává a lidí, kteří ji recitují, také moc není. Ale stále nějakí jsou. Někdo se v intelektuálním prostředí narodí, jiný si k tomu prokouše cestu vlastní pracovitostí.

Donika Zůbková, Bára Sobotková

Experimenty nejsou vždy ku prospěchu

Předseda poroty David Kroča z vlastní zkušenosti ví, jaké je být soutěžícím na MFP. Nejvíce se těší na závěrečný seminář, kdy proběhne konfrontace názorů poroty. Na festivalu oceňuje hlavně možnost poznávat výborné české a slovenské recitátory.

Jak byste srovnal tento ročník s minulým, pokud se zaměříme na úroveň recitátorů?

Já si myslím, že tento ročník celkově zůstává za minulými. Není to ani v dramaturgii, ale spíš v té interpretační fázi, celkovém dojmu a emocionálním působení na diváky. Současně se objevují nové trendy v práci s textem. Nebylo tady sice moc experimentů, ale některé se objevují, například práce s rekvizitou, obrázkem, pohybem na jevišti. Ukazuje se, že recitátoři asi touží po nějakých nových výrazových prostředcích, snaží se experimentovat. Ale nemůžu říct, že by to vždycky bylo ku prospěchu.

Co vás ihned zaujme na recitátorovi, že si řeknete: Ano, ten u mě má šanci?

Každý člen poroty má samozřejmě subjektivní pohled na věc, což je vyjádřeno těmi

známkami. Pokud jde ale o moje kritéria, přiznám se, že neupřednostňuji to emocionální působení na posluchače. Mám takovou škálu, která vychází ze zkušeností, z pozorování uměleckého přednesu. Jsou to v podstatě tři takové okruhy, které hodnotím a rozhodně to nedělám jen já. Prvním okruhem je dramaturgická příprava, druhým kritériem je jakási technická připravenost recitátora, tedy jeho schopnost artikulovat, frázovat. A až třetí kritérium, stejně podstatné, je emocionální působení na diváka. To, jak se mu podařilo mě v tuto chvíli oslovit.

Zjistí od vás pak soutěžící, co jim vytýkáte?

To, co vidíme teď, tedy ty známky, které zvedá porota nad hlavu, je veřejné bodování, která má určit ty, jimž se to nejlépe podařilo. Osobně považuji za zásadní závěrečný seminář. Při něm by měl každý porotce zdůvodnit své hlasování. Ke každému výkonu z finálového kola se veřejně vyjádříme. Zvedání čísel je jen jedním z prostředků, jak se dobrat nějakého cíle.

Nemusíte prozrazovat jmenovitě, ale dokázal jste během recitace rozpoznat jasné favority?

Samozřejmě jsou lidé, u kterých se dá předpokládat, že nás jejich interpretace zaujme – například Vladimír Benderski. Na druhou stranu musím říct, že na tento ročník nepřijela řada vynikajících interpretů, o kterých víme už dlouhá léta. Rád bych třeba zmínil Soňu Parilákovou, ta mi tady vyloženě chybí.

Pokolikáté už v porotě zasedáte? Co vás na tom baví?

Do Valašského Meziříčí to není z Brna tak daleko. Já se tady cítím doma, už z toho důvodu, že jezdím také porotovat na Krásenský zvoneček. Tady jsem jezdil i jako reci-

tátor, když to byl ještě Moravský festival poezie, tedy na začátku 90. let. Zažil jsem v porotě ještě pana Vladimíra Justla jako předsedu.

Tentokrát jste předsedou vy...

To předsednictví není žádná choroba ani Kainovo znamení, prostě jednou za čas to na člověka vyjde. Jde o demokratický systém, takže se v této funkci střídáme.

Vy působíte na pedagogické fakultě v Brně. Jakou oblast máte na starost?

Jsem na katedře české literatury, kde vyučuji v současnosti umělecký přednes. Tuto disciplínu jsem velmi rád zdědil po doktoru Ivanu Němcovi, který také jezdil na tento festival.

Je o váš předmět ze strany studentů zájem?

Je to volitelný předmět. Zájem ze strany studentů je čím dál větší, na druhou stranu klesá jejich úroveň. Jsou to začátečníci, ale proto si ten předmět vybrali, aby se mohli zdokonalit.

Máte v porotě rozdělené role? Například kdo bude hrát toho přísného, kdo hodného?

To vůbec ne! Já si myslím, že každý je tam sám za sebe. Určitě bude zajímavé, jak se bude na hodnocení v semináři odrážet naše profese. Jiný může být pohled rozhlasového režiséra, jiný literárního kritika.

Povíte nám nějaký váš zážitek z festivalu?

Nás porotce vždycky rozveselí, když se ráno sejdeme a naše hlasy ještě nefungují tak, jak by měly. To se vždycky báječně pobavíme. Všichni bychom potřebovali po ránu hlasovou rozvečku.

Dnes jste porotce, v minulosti jste sám soutěžil. V jaké roli se cítíte líp?

Sám jsem si na vlastní kůži vyzkoušel, že není jednoduché přijmout známky od porotců. Ale o to větší je pak radost, když další rok dostanete hodnocení lepší. Přiznám se, že šťastnější jsem byl, když jsem recitoval. Ale dnes už bych na to asi neměl odvalu. Za porotce jsem tady rád, protože poznávám nejlepší české a slovenské recitátory.

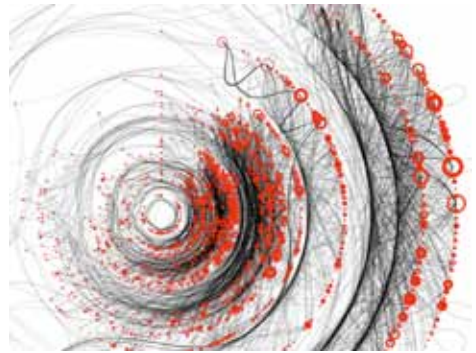
Donika Zúbková, Bára Sobotková

Kdysi jsem byla básnířkou

Psala jsem básně, měla se krásně a můj první verš zněl: „Jsem mekká ako deka“. Pak jsem psala o chlapci, kterého jsem milovala, o Bohu, kterého jsem neznala a o životě, který jsem tušila, že žiji. Nakonec, o pět let později, jsem básnířství ukončila Žalmem o svém vysokoškolském studiu. V té době jsem četla v Bibli a Píseň písní znala nazpaměť. Byl to čas, ve kterém jsou peníze virtuální realitou a pohnutky inspirací konat. Nějak se to vytratilo. Takové básnířství si asi zažil ne jeden poeta.

I když už nebásním, nesu si z té doby vědomí, že básníci píší o voze a čtenáři čtou často o koze. V důsledku je to vlastně jedno, podstatné je, když člověku poezií docházejí souvislosti života. Básničky jsou totiž básněny duší, která se vhodnou asociací slov otvírá a naslouchá. To je, když se jeden v básni rozplývá nebo utápí, když ucítí přítomnost andělů nebo světloňoše. Živé básně jsou jako všední den, když člověk žije okamžikem – jsou cele prožité.

Jednoduchost a krásu básní mám shodou okolností teď skoro na denním pořádku. Dětské říkačky a povídaní vykládám svému malému miminku. A ono ví. Ono ví, že je to básnička povedená nebo nepovedená, artikulačně vybroušená nebo nudná a mě baví laškovat se slovy, hrát si. S básničkou život hravý je a je i veselý a smutný, dvojsmyslný, laskavý, nemilosrdný, zamilovaný a dravý.

Prý si člověk pamatuje každou chvíli, co v životě prožil, i čas z prenatálního období. Když tak pročítám své staré básně, lehce se mi vybavují místa a pocity, které jsem už zapomněla. Je to jak čistý deník, posloupnost událostí se odráží v náladě. Jako bych četla o někom cizím, koho znám jen trochu a přece jsem to já. Smějte se smáči usmátí. Pijte a hoduďte. Vzdávejte hold Bohu, Matce a Lásce... to jediné může naplnit číši po okraj. Tak a furt dokola. Teď už ale spát a dost. A aby vám to nebylo líto, můžete usínat s modlitbou, která vrací ztracený čas...

...a pak Almitra řekla. Láska nedává nic než jen sebe a nebere nic, co sama nemá. Lásce nic nepatří, ale ani ona nikomu nepatří. Lásce totiž zcela stačí samotná láska.

P.K.

Listina Oceněných 46. ročníku MFP

„O štít města Valašského Meziříčí“

I. kategorie

1. **Anna Zemaníková** – SR Banská Bystrica
2. **Vít Roleček** – ČR Chrudim
3. **Tereza Slámová** – ČR Brno

II. kategorie

1. **Vladimír Benderski** – ČR Sadov
2. **Jonáš Špaček** – ČR Horní Bříza
3. **Renata Jurčová** – SR Levice

Cena 17. listopadu

Tomáš Stopa – SR Levice

Za přínosný přednes textu Laca Novomeského: Noc

Cena Jiřího Brolla

Kryštof Bartoš – ČR Drásov

Za osobitý dramaturgický výběr a odpovídající interpretaci

Zvláštní cena poroty:

Cena starosty Města Valašské Meziříčí

Tereza Slámová – ČR Brno

Za výběr a interpretaci textu Sylvie Plath: Táto!

*Anna Zemaníková**Jonáš Špaček**Vít Roleček**Renata Jurčová**Tereza Slámová**Kryštof Bartoš**Vladimír Benderski**Tomáš Stopa*

Dnes v 19.30 hodin v M-klubu:

Vyhlášení výsledků, přehlídka vítězů, slavnostní zakončení festivalu, společenský večer.

Mediálním partnerem festivalu je

Sponzory festivalu jsou

MINISTERSTVO
KULTURY

NADACE
Děti-kultura-sport

CS CABOT

Kompakt^{VM}

Zpravodaj 46. Mezinárodního festivalu poezie
pro účastníky festivalu vydává
Kulturní zařízení města Valašského Meziříčí
Redakce: Jakub Mynář – šéfredaktor, Lukáš Martinek – editor,
Jakub Vémola – grafik, Daniel Kadlec – foto,
Josef Fabián, Donika Zůbková, Bára Sobotková – redakce